

12.5.2015

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto kalastusasetuksen muutoksesta

Pirkkalan kalastusalue lausuu seuraavaa MMM:n ehdotuksesta uudeksi kalastusasetukseksi:

Kalastusasetusesitys on pääosin hyvin laadittu ja siinä esitetyillä määräyksillä on hyvät perustelut ja lähtökohdat. Mm. rasvaevättömän taimenen yleinen 50 cm:n alamitta mahdollistaa kalastuksen monessa mielessä selvästi nykytilannetta paremmin.

Kuhan alamitta. Esitämme, että kuhan alamitaksi asetetaan 40 cm koko Suomessa. 40 cm:n alamitta turvaa riittävästi sen, että liian pieniä kuhia ei kalasteta. Liian korkea alamitta aiheuttaa ongelmia alamittaisen sivusaaliin merkittävän kasvun muodossa. Nykylain mukaan alamittainen kala tulee heittää pois elävänä tai kuolleena. Kuhan lisäksi kalastuksen kohteina on myös monia muita kalalajeja. Liian korkea kuhan alamitta luo paineita merkittäviin verkkojen solmuvälin muutoksiin ja käytetyn kaluston uusimistarpeisiin. Samalla monipuolinen kalakantojen hyödyntäminen voi vaikeutua.

Liian korkea yleinen alamitta voi aiheuttaa myös kuhakannan heikkenemistä. Vesistöjen kyky ylläpitää kalakantaa on rajallinen ja se riippuu mm. ravintovarojen riittävydestä. Tutkimuksissa on saatu havaintoja kuhan kasvun taantumisesta eräissä vesistöissä, joissa on otettu käyttöön asetuksesta poikkeavia korkeita alamittoja ja samalla harvennettu verkkopyydysten solmuväliä.

Kuhalla on poikkeuksellisen iso lisääntymispotentiaali, ja hyvissä olosuhteissa vahva vuosiluokka voi syntyä pienestä tai kohtalaisesta emokannasta.

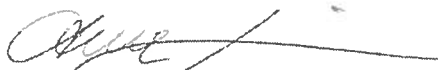
Kaupallisten kalastajien yhdenvertainen kohtelu tulee olla lähtökohdana valtakunnallisissa alamittapäätöksissä.

Päätäntävalta asetuksesta poikkeavista alamitoista tulee jättää paikallistasolle, jossa on paras tietämys ja näkemys alueellisista olosuhteista ja tarpeista. Kuhan lisääntymiskoko vaihtelee merkittävästi eri vesistöjen välillä ja useissa vesissä myös alle 45-senttiset kuhat voivat olla sukukypsiä. Esimerkiksi Pirkanmaalla on menossa kuhan lisääntymisiä ja –koon selvittämishanke, jossa pyritään selvittämään kuhan lisääntymiskoko alueen päävesistöissä ja tekemään sen pohjalta mahdolliset täsmäpäätökset alamittojen osalta. Kalastusalue ja jatkossa kalatalousalue on paras taho tekemään alamittapäätökset käyttö- ja hoitosuunnitelmansa mukaisesti. Esitämme, että asetusehdotuksessa 3 §:ssä ELY-keskuksen tilalle kirjataan kalatalousalue.

Kiinnitimme myös huomiota siihen, että täplärapua ei ole mainittu ravun rinnalla rauhoitusaikaa koskevassa kohdassa.

Puheenjohtaja
Timo Sassi

Varapuheenjohtaja
Anne Tuominen

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO

Liite lausuntoon kalastusasetuksen muutosehdotuksesta

Oheisessa lausunnossa Pirkkalan kalastusalue ottaa kantaa asetuseronnoksessa oleviin, lähinnä Pirkkalan kalastusaluetta merkittävimmin koskeviin asioihin.

Lisäksi haluan tuoda tässä esille vielä pari lisäseikkaa asetuseronnoksen hienosäätöä ajatellen.

1. Kalastusalue kiinnitti huomiota siihen, että 1 §:n kohdassa 10 mainitaan vain rapu. Asetukseen liittyvässä MMM:n muistiossa 2.4.2015 todetaan, että:

”Kalojen rauhoitussäännösten piiriin kuuluisivat edelleen samat kala- ja rapulajit kuin voimassa olevassa kalastusasetuksessa. Näitä olisivat järvilohi ja nieriä Vuoksen vesistöalueella, lohi, taimen, harjus, siika, nahkiainen ja rapu.”

Kuitenkin nykyisessä asetuksessa rauhoitussäännösten piiriin kuuluu myös täplärapu (KA 18 §). Perustelumuistioon viitaten tulkitsen, että ilmeisesti täplärapu on jäänyt vahingossa pois asetuseronnoksesta ja myös sen rauhoitusaika on tarkoitus pitää ennallaan – ei pudottaa täplärapua kokonaan pois rauhoituksesta. Selvyyden vuoksi täplärapu olisi syytä lisätä asetukseen ravun rinnalle omana mainintanaan, koska kysymyksessä on eri laji.

2. Pyydysten talvimerkintää koskeva kohta, 7 §. ”Jäältä kalastettaessa pyydys ja kalastamista varten tehdyt, halkaisijaltaan yli 40 senttimetrin avannot on merkittävä vähintään 1,2 metriä jään pinnasta ulottuvalla merkkisalolla, joka ei ole väriltään valkoinen.”

Tätä kohtaa tai sen perusteluja olisi syytä tarkentaa; mitä tällä tarkoitetaan? Muutaman vuoden voimassa ollut 7 § on aiheuttanut varsin ristiriitaisia tulkintoja, joten kohta ei ole täysin yksiselitteinen.

Erään tulkinnan mukaan – jota on tuotu vahvasti esille viime vuosina – ohjeistus on ollut tämä:

”Jos jään alle esimerkiksi lasketaan katiska, merta tai vaikkapa pystyräysä, asia hoidetaan yhden avannon kautta. Jos avanto on yli 40 cm, merkintään käytetään yhtä edellä mainittua vähintään 1,2 metristä salkoa heijastimiseen.”

”Jos pyydys tai usean yhteen liitetyn pyydyksen muodostama kokonaisuus on pituudeltaan yli 10 metriä, on merkkisalokaa käytettävä pyydyksen molemmissa päissä. Näin on esimerkiksi verkkojen suhteen toimittava. Tavallista on, että talviverkkoja lasketaan jään alle kokemisavannosta säteittäin useampaan suuntaan. Verkot ovat poikkeuksetta yli 10 metriä pitkiä, joten edellä mainittuja vähintään 1,2 metrisiä salkoja tulee käyttää kokemisavannon lisäksi jokaisen erisuuntaan olevan ”säteen” päässä.”

Tämän mukaan verkkojen osalta merkintä olisi sama avantojen koosta riippumatta. Kuitenkin vetonarua varten avanto tehdään yleensä jääkairalla tai tehdään muuten pieni avanto. Tätä ohjeistusta on perusteltu asetuksen sanamuodolla ”pyydys ja ...avannot” on merkittävä näin eli molemmat. Vastaavalla logiikalla (pyydys ja...) tosin myös jokainen yksittäinen haukikoukku (koetaan usein pienestä avannosta), pystyrysä jne. tulisi merkitä vastaavalla tavalla eli 1,2 metrisellä salolla riippumatta kokuavannon koosta.

On myös olemassa toisenlainen tulkinta: asetuksen säätäjä on oikeasti tarkoittanut termillä ”yli 40 senttimetrin avannot” jotain konkreettista eli sitä, että vain määritellyn rajan ylittävät avannot on merkittävä asetuksen mukaisella vähimmäismerkinnällä.

Ehdotankin, että selkeyttämisen vuoksi pykälää muutetaan niin, että se kuuluisi: ”Jäältä kalastettaessa kalastamista varten tehdyt, halkaisijaltaan yli 40 senttimetrin avannot on merkittävä...”

Mikäli asetusta selkeytetään näin, (tämän voisi olettaa olleen asetuksen säätäjän alkuperäinen ajatus), alle 40 cm:n avantojen osalta seisovissa ja kiinteissä pyydyksissä merkintätapa jää kalastajan harkittavaksi.

Jos alkuperäinen määräyksen tavoite on ollut jotain muuta, asiaa olisi syytä joka tapauksessa selventää. Pykälän tarkoituserän voinee myös vaihtoehtoisesti selkeyttää perusteluistioon.

Ismo Kolari

Isännöitsijä, Pirkkalan kalastusalue
Kalatalousneuvoja, Pirkanmaan Kalatalouskeskus